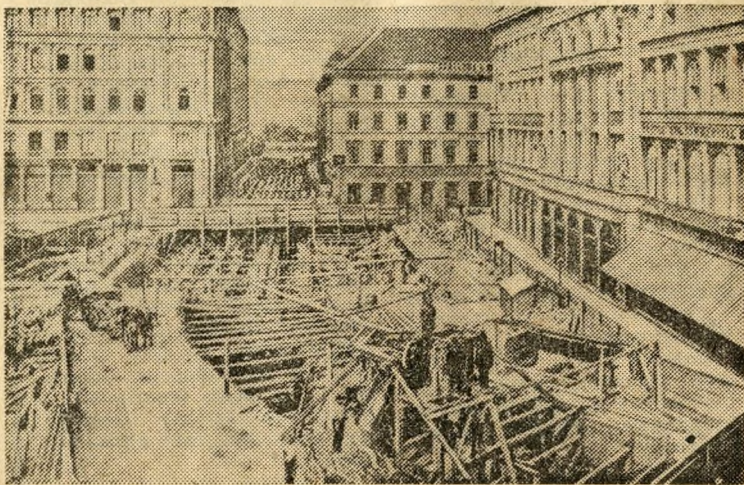


hetven évvel ezelőtt indult meg a budapesti földalatti



Igy épült a Gizella téren (a mai Vörösmarty téren) a földalatti belvárosi végállomása.

„Sokáig húzódott a kérdés, hogy az Andrássy úton milyen vasutat építsenek. Végül is azoknak a véleménye győzött, akik azt tartották, hogy ezen a díszúton közúti vasutat építeni nem volna célszerű, és így a vasutat az út alatt építették meg.” — Edvi Illés Aladár írja ezt, egykorú feljegyzéseiben, a hetven évvel ezelőtt, 1896. május 2-án megnyílt budapesti földalatti vasútról.

Majdnem két esztendeig tartott, míg megásták a földalatti számára a szükséges mélységű és szélességű árkot. Az Andrássy úton ezalatt a forgalom a két szélső sávon zajlott le, de nagymértékben korlátozni kellett a forgalmat a Bajcsy-Zsilinszky úton (az akkori Váci körúton) és a Belvárosban is. (Vigasztalja ez a tudat azokat, akik ma az Emkealuljáró építkezésének viszontagságain mérgelődnek.)

A kiásott, betonnal bélelt árok 3,25 méter mély, de befödése után az alagút magassága 2,65 méterre csökkent. A födészerű vasszerkezetben egymástól egy méter távolságra helyezték el acél keresztartókat, és a közt betonnal kiöntötték. Föléje a teljes víz-elzárás céljára aszfaltburkolatot öntöttek, legfölrülre pedig fakockák kerültek.

A hat méter széles árokból a földet a lehető legrövidebb úton a Városligetbe és a Duna-partra hordták, és a négy méterenként elhelyezett tartóoszlopokat, valamint a keresztartókat, szögecselés helyett, csavarozással illesz-

tették össze. Építés közben a legtöbb gond a Nagykörút keresztezésénél volt, ahol a főgyűjtőcsatornát és a vízvezetékét kellett megkerülni.

Hetven évvel ezelőtt, megnyitásakor, a földalatti kocsik óránként 20–25 kilométeres sebességgel haladtak, 28 ülő és 19 álló utast szállítottak, és bár pótkocsit akkor még nem használtak, szükség esetén két motorkocsit is egybekapcsolhattak.

Az egykorú tudósítások kiemelik azt az előnyt, hogy a földalatti vasút alagútjában nincs sem füst, sem gőz, mert áram hajtja. Európában ugyanis ennek előtte még csak Londonban épült földalatti vasút, de azt kezdetben gőzmozdonyok vontatták. A Városligetben a földalatti feljött a felszínre, és az akkori Aréna úton épült számáza kocsiszín.

Már a megnyitás után azt ígérték, hogy a földalatti hamarosan összeköti a Városliget környékével és az Angyalfölddel. Később is egyre-másra születtek tervek a földalatti kiterjesztésére, de csak ma van megszületőben Budapest első világvárosi földalattija: nagy mélységben vezetett alagútban. A további tervekben azonban — amelyeket illetékes fórumok, szakemberek most vitatnak meg — ismét arról van szó, hogy olcsóbb megoldással, részben az elsőhöz hasonló, burkolat alatti megoldással épüljön meg például az új észak–déli földalatti vasútvonal.

M. P.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

OSZTÁLYOZÁS

Szerző:	M. P.
Cím:	1896 május 2. Hetven évvel ezelőtt indult meg a budapesti földalatti
Forrás:	Városliget
(Hely)	1896. máj. 4.
(Idő)	(Köt. v. füz.)
(Oldal)	
Tárgy	385.859
Hely	
Idő	1966
Személy	
Helyszám	